

מסורת הש"ס

א) הקטנה: רש"י וכו"ה ב"מ"ק ודל"ש וכו"ה בנתיבי ועי' בהגה"ש בהנהגות ומדושים;
ב) נלקמן סו. עד: עו.;
ג) ויבמות י: וס"ק; ד) יבמות מט. כתובות כט: לקמן סה.;
ה) ונכתיב נוסף: להב; ו) כתובות כב. ע"ש היטב ו) ונכתיב: לנשואין. וכל"ל רש"י; ח) ב"ב קלג.; ט) ונכתיב ודפו"ר: אימרי; י) ונכתיב י"י ק"ף נוסף: ערך פלוני עלי; יא) נלקמן ע"פ; יב) ונכתיב י"י"ק: אשתי; יג) וא"ל דשעת; ד) ונכתיב: אס היו לו בלאות הזמן לא שנים ולא סימנים. ועיין רש"י; ט) גיטין ב ע"ג; טו) גס נד ע"ג; טז) נלקמן עד ע"ג; עז) ע"ה; טז) וא"ל שמתלה;

תורה אור הש"ס

- אלקנה וגרשה וחקלה וזה את אלה לא יקח פי אם בתולה למעריץ וקח אשה;
- ולא יחלל ורעו בעמיו פי אג"י מן מקדשו: ויקרא כא טו.
- ואמר אבי דהער אל חוקקים את בתי נחתו לאיש הזה לאשה וישאנה;

דברים כב טז

מוסף תוספות

א. דסמיכין ארובא. ואפי' למאן דחייש למיעוטא מודה בהא דמילתא דלא שכיחא היא ככל. מוס' האל"ש. ב. אף למכות ועונשין. ג. סס. ג. לאביי ע"פ; ד. דאמר בפ' הנוקד (גיטין נד:) גבי טהרות ששתיי ענך נטמא דלא מהימן אלא היכא דהוי בידו, ורבא נמי לא פליג אלא היכא דכי הוי בידו דבויטא קמייתא דאשכחא לא אמר ליה ובתר הכי אמר ליה דאינו נאמן. מוס' האל"ש. ועי' מוס' רשב"י ומוס' טוין שסקרו ק' לאביי ועי' לקמן דף סה: מוס' ד"ה נטמאו ועי' פניי. ד. שפאליו בעשה גדול חילוך בקל יש לנו להאמינו ולהוציא מחרזות קטן. סס. ה. וירוד שסומכין עליו ודמי קצת להא דאמרינן לקמן (ער.) ג' נאמינן על הכבוד, חיה ואביו ואמר. אס.

תוס' ר"י הוקן

עד דאמר אין משמע. ומסתברא לחומרא עד דאמר אין משמע* ומכאן אלה למד דליכא מיד' דע"מ שירצה שלא ימחה משמע. ואע"ג דבפרק כל הגט [גיטין כה, ב:] **אמרינן רמ"ז ע"ל האב אינה מקודשת סבר אין בריה, [ו]ק"ל ביו"ט פרק בתרא [נח, א] דבדאורייתא אין בריה, (ו)מסתברא דהאי שיטה אליבא דמא דלית ליה ע"מ כמעשיו הוא ואין הקדושין כלום בשעת נתינה, אלא בשעת רצוי האב הוא דצריכין למירא כשתרצה האב הוברר דהרב דבשעת נתינה הוו קדושין, אבל לרבי דס"ל ע"מ כמעשיו דמי תנאה הוא ולא צריכין לביריה שהיי מקודשת משה ראשונה ויחיקים התנאי, והיינו דסתם לן תנא בכתבי רצה האב מקודשת כמו שבאנו שם. **מתני'**. ופדיתיה. והרי היא פסולה לכהונה משום זונה אינו נאמן, ובגמ' מפרש. **גמ'**.

וישא. נאמן לפסלה לכהונה כשהיא קטנה ובגי גדולה או שבריה אינו נאמן לפסלה לכהונה. וישא בידו. לקדשה לאחר ויתן לה גט והיא פסולה לכהונה, הלכך נאמן דמה לו לשקר איבעי פסיל לה. סיפא לאו בידו. לא לקדשה משגדלה ולא למסרה ביד עובדי כוכבים. נתי דבידו לקדשה. לקבל הקדושין ממי שבא לקדשה. בידו לגרשה. והגירושין פוסלין אותה לכהונה. וקדושין עצמן אינן בידו אלא*** מחלקן ממי שירצה ליתן. הימניה רחמנא. בין לאסור בין להתיר. אסרה. על הכל. שאין אנו יודעין למי, וכי אמר לה התירה הלכך כי אמר קדשתיה נאמן לאוסרה וכי אמר גרשתיה נאמן להתירה לכל העולם, ומיהא אסורה לבחון, וקרא בעברה משתעי ולא בבורגת ומשום הכי אינו נאמן אפילו בנשואין כשהיא בוגרת. ולנשואין הימניה רחמנא. כלומר היתר או אסור מחמת נשואין, אבל לומר שבריה היא לא הימניה. **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשתו זקוקה ליכם. נאמן.

ואפילו מוחזק לן דאית ליה אח כדאיתא ביש גוחלין [ב"ב קלב, ב]. יש לי אחים. ואשתו זקוקה ליכם, ועד הנה היתה בחזקת שאינה זקוקה. **גמ'**. בשעת קדושין. לא אמר לה על מנת אלא אמר לה שיש לו בנים או שאין לו אחים כדי שתרצה לו לו שלא תדאג מן היבום. להיתר. כלומר ממה שאמר בשעת קדושין ואינו נאמן ממה שאמר בשעת מיתה. אף לאסור. אלאמא אע"ג דאמר בשעת קדושין אין לי אחים הואיל ובשעת מיתה אמר יש לי אחים נאמן וכ"ש אם לא דבר כלום עד תעה דנאמן כי אמר יש

ולחרימים. אס החרימו מנכסיהם הוי חרס לצדק הצית וקדשים וכן אס אמר ערבי עליי נערך: **אצל לא למכות**. להחזיק שערומיהן בחזקת סימן ללקות ולהעניש: **בתנ"י גירשסיה**. קצנתי את גיטה: **והרי היא קטנה**. עכשיו כשאמר עליה כך: **נאמן**. לפוסלה

מן הכהונה: **והרי היא גדולה**. משגדלה אמר כן ובקטנותה לא אמר אינו נאמן ומותרת לכהן: **נשבים**. הרי היא פסולה לכהונה משום ספק **גמ'** ובגמרא מפרש טעמא: **גמ' רישא צידו**. צעדונה קטנה צידו לקדשה לאחר ולחזור ולקבל גט הימנו הלכך נאמן דמה לו לשקר אי צעי פסיל לה: **סיפא לאו צידו**. לקדשה משגדלה ולא למוסרה ציד עובד כוכבים לא גדולה ולא קטנה: **והרי צידו**. כשהיא קטנה: **לפשיאה לחלל** לנולד מאלמנה לכ"ג דלמר לקמן בפרק בתרא (דף עד:) עמיו ומואצי כותי נתין חלל וממזר מזרי ואדומי שצאו על כהנת לוייה וישראלית פסלוה: **כר' דופסאי נן יסודה**. ס"ל לתנא דידן דלמר לקמן (דף עו.) בנות ישראל מקוה טהרה לחללים דנת חלל זכר כשרה לכהונה שאשתו טהרה את זרעו וכיון דצותו כשרה אלמנמו כשרה דכל שאתה נושא צמו אמה נושא אלמנמוס הלכך אין צידו לפסול צמו קטנה מן הכהונה וא"ת הרי צידו לפסלה צקידושין וגירושין התם מכהונה פסיל לה ממזרונה לא פסיל לה אס צת כהן היא אצל נשתי פסולה אף מן התרומה: **והרי צידו לפשיאה לממזר**. דקיממא לן (לקמן דף סה.) קידושין מופסין צחיצי לאוין וציד האכ להשיאה לו צעצירה ותפסל מן התרומה: **אין קידושין מופסין צחיצי לאוין**. דאין ציד האכ להשיאה אלא למי שקידושין מופסין צה והא דר"ע לקמן בפרקין (סז:) ה"ג הרי צידו **לפשיאה אלמנה לא** (וכר' סימא).

כלומר אס אלמנה היא הרי צידו להשיאה לכ"ג ואפי' לר"ע דאע"ג דחיצי לאוין היא מודה ר' עקיבא דקידושין מופסין לו צה: **וכדרכי סימא'**. דלמר מן הכל שכן חייבי לאוין עושה ר' עקיבא הוולד ממזר לקסנד אין קידושין מופסין צחיצי **נאמן חון מאלמנה לכ"ג: שיהי אמרה טורה אלמנה לא יקח**. וסמיך ליה ולא יחלל זרעו צעמיו דמשמע חללין הוא עושה זרעו שמוחליין מן הכהונה ואינו עושה ממזרין וכיון דאין הולד ממזר ש"מ ס"ל קידושין מופסין צחיצי לאוין דכהונה דאי אין קידושין מופסין הוי הולד ממזר דמתנן בפרקין (לקמן סו:) כל שאין לה קידושין עליו הולד ממזר: **כרבי ישבב**. ממתי כרבי ישבב אליבא דרבי עקיבא ס"ל דלמר צואו ונזווח על עקיבא צן יוסף שמרבה פסולין בישראל שיהי אומר כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר כל איש בישראל שאין ציאתו מותרת בנאשה שיצא עליה הולד שגולד מלאותה ביאה ממזר: **סימא' אי טעמא דנפשיה קאמר**. ולאו לאפוקי מדר' סימא' לחודיה אחי לאיפלוגי אחייבי לאוין דכהונה לחודיהו אלא כלל הוא צידו שכל ביאה שהיא בעצירה הולד ממזר ושפיר מתרלינן למתני' דאין קידוש עצירה קידושין ואין ציד האכ להשיא צמו למי שמחללה צביאמו: **אלא אי לאפוקי מדר' סימא' אחי**. ולא להוסיף אלא אחייבי לאוין דכהונה אצל ממזרי ואדומי מוך ג' דורות שכן חייבי עשה מודה קידושין מופסין לו צה הרי צידו להשיאה לכהן וכן מחללין אותה מתרומה ומן הכהונה כללקמן (דף עד:) **והספדא**. דהאי סימא' דלגליל שיינא הוא וטעמא דרישא משום דצידו הוא צידו דצידו לקבל קידושין מאיש שצא לקדשה: **אינו אמר האי גצרא לא ניחא לי**. לקדשה מי מצי וכו': **לאיש אסרה**. על הכל שאין אנו יודעים למי וכי אמר הוה התיירה לזה: **לנישואין סימניס**. אס נערה אס קטנה אצל צבוגרת לא משתעי קרא דנערה כתיב הלכך לא מהימן משגדלה: **נשצויס**. לא הימנוה כלל: **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשמו זקוקה ליצם: **יש לי אחיס**. זקוקה ליצם והיא היתה עד הנה בחזקת שאינה זקוקה: **גמ'** **נשעס קידושין אמר יש לי בנים**. כדי שלא תדאג מן הייבום ותמנה לו ומיהו כשקידשה לא אמר על מנת: **נשעס קידושין אמר שאין לו אחיס**. ואין לדאג מן הייבום: **נאמן להסיר כו'**. כלומר נאמן צמה שאמר צשעת קידושין ואין נאמן צמה שאמר צשעת מיתה: **שאי הסס**. צבציימא כיון דהדר ציה מדיצורא קמא צשעת מיתה קושטא קאמר שלא יא עון תלוי צו אצל ממתי' שלא אמר צשעת קידושין אין לי אחיס כי אמר השתא יש לי אינו נאמן דללעורה קא מכוין: **דקאמר מרע לניצוריה**. **ט** צשעת קידושין: **דלא מוחזק לן**. האי גצרא צשעת מיתה לא צבחי וצניו קייממא קך איתמא בחזקת שאינה זקוקה לייצום הלכך **אמר יש לי בנים אחזקה קמייתא** הוא דקא מוקיס לה הלכך נאמן ואי אחי אח לאמר מכאן ואמר אחוה דמיתמא אצא לאו כל כמיניה דהאני דיצור לחזקה: **אמר יש לי אחיס**. ואין לי בנים לאו כל כמיניה דמפקינן לה מחזקה: **צרייטא**. דקא"ר נתן נאמן לאסור:

ולא יחלל זרעו צעמיו דמשמע חללין הוא עושה זרעו שמוחליין מן הכהונה ואינו עושה ממזרין וכיון דאין הולד ממזר ש"מ ס"ל קידושין מופסין צחיצי לאוין דכהונה דאי אין קידושין מופסין הוי הולד ממזר דמתנן בפרקין (לקמן סו:) כל שאין לה קידושין עליו הולד ממזר: **כרבי ישבב**. ממתי כרבי ישבב אליבא דרבי עקיבא ס"ל דלמר צואו ונזווח על עקיבא צן יוסף שמרבה פסולין בישראל שיהי אומר כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר כל איש בישראל שאין ציאתו מותרת בנאשה שיצא עליה הולד שגולד מלאותה ביאה ממזר: **סימא' אי טעמא דנפשיה קאמר**. ולאו לאפוקי מדר' סימא' לחודיה אחי לאיפלוגי אחייבי לאוין דכהונה לחודיהו אלא כלל הוא צידו שכל ביאה שהיא בעצירה הולד ממזר ושפיר מתרלינן למתני' דאין קידוש עצירה קידושין ואין ציד האכ להשיא צמו למי שמחללה צביאמו: **אלא אי לאפוקי מדר' סימא' אחי**. ולא להוסיף אלא אחייבי לאוין דכהונה אצל ממזרי ואדומי מוך ג' דורות שכן חייבי עשה מודה קידושין מופסין לו צה הרי צידו להשיאה לכהן וכן מחללין אותה מתרומה ומן הכהונה כללקמן (דף עד:) **והספדא**. דהאי סימא' דלגליל שיינא הוא וטעמא דרישא משום דצידו הוא צידו דצידו לקבל קידושין מאיש שצא לקדשה: **אינו אמר האי גצרא לא ניחא לי**. לקדשה מי מצי וכו': **לאיש אסרה**. על הכל שאין אנו יודעים למי וכי אמר הוה התיירה לזה: **לנישואין סימניס**. אס נערה אס קטנה אצל צבוגרת לא משתעי קרא דנערה כתיב הלכך לא מהימן משגדלה: **נשצויס**. לא הימנוה כלל: **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשמו זקוקה ליצם: **יש לי אחיס**. זקוקה ליצם והיא היתה עד הנה בחזקת שאינה זקוקה: **גמ'** **נשעס קידושין אמר יש לי בנים**. כדי שלא תדאג מן הייבום ותמנה לו ומיהו כשקידשה לא אמר על מנת: **נשעס קידושין אמר שאין לו אחיס**. ואין לדאג מן הייבום: **נאמן להספיר כו'**. כלומר נאמן צמה שאמר צשעת קידושין ואין נאמן צמה שאמר צשעת מיתה: **שאי הסס**. צבציימא כיון דהדר ציה מדיצורא קמא צשעת מיתה קושטא קאמר שלא יא עון תלוי צו אצל ממתי' שלא אמר צשעת קידושין אין לי אחיס כי אמר השתא יש לי אינו נאמן דללעורה קא מכוין: **דקאמר מרע לניצוריה**. **ט** צשעת קידושין: **דלא מוחזק לן**. האי גצרא צשעת מיתה לא צבחי וצניו קייממא קך איתמא בחזקת שאינה זקוקה לייצום הלכך **אמר יש לי בנים אחזקה קמייתא** הוא דקא מוקיס לה הלכך נאמן ואי אחי אח לאמר מכאן ואמר אחוה דמיתמא אצא לאו כל כמיניה דהאני דיצור לחזקה: **אמר יש לי אחיס**. ואין לי בנים לאו כל כמיניה דמפקינן לה מחזקה: **צרייטא**. דקא"ר נתן נאמן לאסור:

וישא. נאמן לפסלה לכהונה כשהיא קטנה ובגי גדולה או שבריה אינו נאמן לפסלה לכהונה. וישא בידו. לקדשה לאחר ויתן לה גט והיא פסולה לכהונה, הלכך נאמן דמה לו לשקר איבעי פסיל לה. סיפא לאו בידו. לא לקדשה משגדלה ולא למסרה ביד עובדי כוכבים. נתי דבידו לקדשה. לקבל הקדושין ממי שבא לקדשה. בידו לגרשה. והגירושין פוסלין אותה לכהונה. וקדושין עצמן אינן בידו אלא*** מחלקן ממי שירצה ליתן. הימניה רחמנא. בין לאסור בין להתיר. אסרה. על הכל. שאין אנו יודעין למי, וכי אמר לה התירה הלכך כי אמר קדשתיה נאמן לאוסרה וכי אמר גרשתיה נאמן להתירה לכל העולם, ומיהא אסורה לבחון, וקרא בעברה משתעי ולא בבורגת ומשום הכי אינו נאמן אפילו בנשואין כשהיא בוגרת. ולנשואין הימניה רחמנא. כלומר היתר או אסור מחמת נשואין, אבל לומר שבריה היא לא הימניה. **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשתו זקוקה ליכם. נאמן.

ואפילו מוחזק לן דאית ליה אח כדאיתא ביש גוחלין [ב"ב קלב, ב]. יש לי אחים. ואשתו זקוקה ליכם, ועד הנה היתה בחזקת שאינה זקוקה. **גמ'**. בשעת קדושין. לא אמר לה על מנת אלא אמר לה שיש לו בנים או שאין לו אחים כדי שתרצה לו לו שלא תדאג מן היבום. להיתר. כלומר ממה שאמר בשעת קדושין ואינו נאמן ממה שאמר בשעת מיתה. אף לאסור. אלאמא אע"ג דאמר בשעת קדושין אין לי אחים הואיל ובשעת מיתה אמר יש לי אחים נאמן וכ"ש אם לא דבר כלום עד תעה דנאמן כי אמר יש

האומר פרק שלישי קידושין

סד.

רציו שערות סמיכין ארציו שערות דאין דרכס לצא קודס י"ג שנה* אי נמי אס הס גדולים צקומה יש לסמוך על הסימנים והקומה ואפי' אין לו כי אס צ' שערות אצל הכא מיירי שלא הביא רק צ' שערות ולא הגדיל צקומה ולכך קאמר גמרא דלמכות ועונשין אינו

נאמן עוד פרי"י שיטה אחרת דצמקוס סימנין א"צ עדות שנים ב וא"ת א"כ מה אנו צריכין לנאמנותו של אציו וי"ל דמיירי הכא שאציו העיד שכבר עבר שנה או שנתיים שאכל צנו חלב או צא על הערוה והיה גדול כשעשה את העצירות אצל אין אנו יודעים אס היו לו א שנים בלאות הזמן או סימנים וצא לנאשמינן דהאכ נאמן לומר בלאות הזמן היו לו שנים או סימנים דהיינו שמי שערות והא דלא חשיב סימנין חד מינייהו נקט:

נאמן צנדרים. דעד אחד נאמן צנאסורין* תימה הא אין

נאמן אלא צצבר ט צנדיג וי"ל כיון דקופו ליגדל צ עשאוהו דכר צ צידו מיהו קשה מאי אצירא אכ אפי' אחר נמי וי"ל דאכ דייק טפי לדעת שני לפי שעליו מוטל להודיעו לאחרים^ה ולכך לאכ עשאוהו צצידו ולא לאחרים:

[כר' דוסתאי ובי. פרי"י כיון צצמו כשרה אלמנמו כשרה וכו' וי"י אומר טעם אחר דאס היה פוסלה צביאמו לא היו הצנים כשרים דה"ל חלל שגשא חללה דלכ"ע הולד חלל ט מ"ן]:

רבי

הרי בידו להשיאה לחייבי עשה אמר רב אשי ותסברא רישא משום דבידו הוא נתי דבידו לקדשה בידו לגרשה ועוד אילו אמר האי דלא ניחא בגוה מי מצי מקדש ניהליה בעל כרחיה אלא אמר רב אשי רישא רחמנא הימניה ^טכרב הונא ^ידאמר רב הונא אמר רב ימינן לאב שנאמן לאסור את בתו מן התורה שנאמר ^אאת בתי נתתי לאיש הזה לאיש אסרה הזה התירה^ב בנישואין הימניה רחמנא לאב בשבוייה לא הימניה: **מתני'** ^במי השאמר בשעת מיתתו יש לי בנים נאמן ויש לי אחים אינו נאמן: **גמ'** אלאמא נאמן להתיר ואין נאמן לאסור נימא מתניתין דלא כר' נתן דתניא יבשעת קידושין אמר יש לו בנים בשעת מיתה אמר אין לו בנים בשעת קידושין אמר אין לו אחים בשעת מיתה אמר יש לו אחים נאמן להחזיר ואין נאמן לאסור דברי רבי ר' נתן אומר אף נאמן לאסור אמר רבא שאני התם כיון דבשעת מיתה קא הדר ביה ^טאימא קושטא קאמר אמר ליה אביי ולא כל דכן הוא השתא ומה התם דקא מרע ליה לדבוריה אמרת קושטא קאמר מתני' דלא קא מרע ליה לדבוריה לא כ"ש אלא אמר אביי ימתני' דלא מוחזק לן באחי ולא מוחזק לן בבני דאמרינן כיון דלא מוחזק לן בבני ולא באחי אמר יש לי בנים נאמן יש לי אחים אינו נאמן לאו כל כמיניה דאמר לה אכולי עלמא ברייתא דמוחזק

וישא. נאמן לפסלה לכהונה כשהיא קטנה ובגי גדולה או שבריה אינו נאמן לפסלה לכהונה. וישא בידו. לקדשה לאחר ויתן לה גט והיא פסולה לכהונה, הלכך נאמן דמה לו לשקר איבעי פסיל לה. סיפא לאו בידו. לא לקדשה משגדלה ולא למסרה ביד עובדי כוכבים. נתי דבידו לקדשה. לקבל הקדושין ממי שבא לקדשה. בידו לגרשה. והגירושין פוסלין אותה לכהונה. וקדושין עצמן אינן בידו אלא*** מחלקן ממי שירצה ליתן. הימניה רחמנא. בין לאסור בין להתיר. אסרה. על הכל. שאין אנו יודעין למי, וכי אמר לה התירה הלכך כי אמר קדשתיה נאמן לאוסרה וכי אמר גרשתיה נאמן להתירה לכל העולם, ומיהא אסורה לבחון, וקרא בעברה משתעי ולא בבורגת ומשום הכי אינו נאמן אפילו בנשואין כשהיא בוגרת. ולנשואין הימניה רחמנא. כלומר היתר או אסור מחמת נשואין, אבל לומר שבריה היא לא הימניה. **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשתו זקוקה ליכם. נאמן.

ואפילו מוחזק לן דאית ליה אח כדאיתא ביש גוחלין [ב"ב קלב, ב]. יש לי אחים. ואשתו זקוקה ליכם, ועד הנה היתה בחזקת שאינה זקוקה. **גמ'**. בשעת קדושין. לא אמר לה על מנת אלא אמר לה שיש לו בנים או שאין לו אחים כדי שתרצה לו לו שלא תדאג מן היבום. להיתר. כלומר ממה שאמר בשעת קדושין ואינו נאמן ממה שאמר בשעת מיתה. אף לאסור. אלאמא אע"ג דאמר בשעת קדושין אין לי אחים הואיל ובשעת מיתה אמר יש לי אחים נאמן וכ"ש אם לא דבר כלום עד תעה דנאמן כי אמר יש

וישא. נאמן לפסלה לכהונה כשהיא קטנה ובגי גדולה או שבריה אינו נאמן לפסלה לכהונה. וישא בידו. לקדשה לאחר ויתן לה גט והיא פסולה לכהונה, הלכך נאמן דמה לו לשקר איבעי פסיל לה. סיפא לאו בידו. לא לקדשה משגדלה ולא למסרה ביד עובדי כוכבים. נתי דבידו לקדשה. לקבל הקדושין ממי שבא לקדשה. בידו לגרשה. והגירושין פוסלין אותה לכהונה. וקדושין עצמן אינן בידו אלא*** מחלקן ממי שירצה ליתן. הימניה רחמנא. בין לאסור בין להתיר. אסרה. על הכל. שאין אנו יודעין למי, וכי אמר לה התירה הלכך כי אמר קדשתיה נאמן לאוסרה וכי אמר גרשתיה נאמן להתירה לכל העולם, ומיהא אסורה לבחון, וקרא בעברה משתעי ולא בבורגת ומשום הכי אינו נאמן אפילו בנשואין כשהיא בוגרת. ולנשואין הימניה רחמנא. כלומר היתר או אסור מחמת נשואין, אבל לומר שבריה היא לא הימניה. **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשתו זקוקה ליכם. נאמן.

ואפילו מוחזק לן דאית ליה אח כדאיתא ביש גוחלין [ב"ב קלב, ב]. יש לי אחים. ואשתו זקוקה ליכם, ועד הנה היתה בחזקת שאינה זקוקה. **גמ'**. בשעת קדושין. לא אמר לה על מנת אלא אמר לה שיש לו בנים או שאין לו אחים כדי שתרצה לו לו שלא תדאג מן היבום. להיתר. כלומר ממה שאמר בשעת קדושין ואינו נאמן ממה שאמר בשעת מיתה. אף לאסור. אלאמא אע"ג דאמר בשעת קדושין אין לי אחים הואיל ובשעת מיתה אמר יש לי אחים נאמן וכ"ש אם לא דבר כלום עד תעה דנאמן כי אמר יש

וישא. נאמן לפסלה לכהונה כשהיא קטנה ובגי גדולה או שבריה אינו נאמן לפסלה לכהונה. וישא בידו. לקדשה לאחר ויתן לה גט והיא פסולה לכהונה, הלכך נאמן דמה לו לשקר איבעי פסיל לה. סיפא לאו בידו. לא לקדשה משגדלה ולא למסרה ביד עובדי כוכבים. נתי דבידו לקדשה. לקבל הקדושין ממי שבא לקדשה. בידו לגרשה. והגירושין פוסלין אותה לכהונה. וקדושין עצמן אינן בידו אלא*** מחלקן ממי שירצה ליתן. הימניה רחמנא. בין לאסור בין להתיר. אסרה. על הכל. שאין אנו יודעין למי, וכי אמר לה התירה הלכך כי אמר קדשתיה נאמן לאוסרה וכי אמר גרשתיה נאמן להתירה לכל העולם, ומיהא אסורה לבחון, וקרא בעברה משתעי ולא בבורגת ומשום הכי אינו נאמן אפילו בנשואין כשהיא בוגרת. ולנשואין הימניה רחמנא. כלומר היתר או אסור מחמת נשואין, אבל לומר שבריה היא לא הימניה. **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשתו זקוקה ליכם. נאמן.

ואפילו מוחזק לן דאית ליה אח כדאיתא ביש גוחלין [ב"ב קלב, ב]. יש לי אחים. ואשתו זקוקה ליכם, ועד הנה היתה בחזקת שאינה זקוקה. **גמ'**. בשעת קדושין. לא אמר לה על מנת אלא אמר לה שיש לו בנים או שאין לו אחים כדי שתרצה לו לו שלא תדאג מן היבום. להיתר. כלומר ממה שאמר בשעת קדושין ואינו נאמן ממה שאמר בשעת מיתה. אף לאסור. אלאמא אע"ג דאמר בשעת קדושין אין לי אחים הואיל ובשעת מיתה אמר יש לי אחים נאמן וכ"ש אם לא דבר כלום עד תעה דנאמן כי אמר יש

וישא. נאמן לפסלה לכהונה כשהיא קטנה ובגי גדולה או שבריה אינו נאמן לפסלה לכהונה. וישא בידו. לקדשה לאחר ויתן לה גט והיא פסולה לכהונה, הלכך נאמן דמה לו לשקר איבעי פסיל לה. סיפא לאו בידו. לא לקדשה משגדלה ולא למסרה ביד עובדי כוכבים. נתי דבידו לקדשה. לקבל הקדושין ממי שבא לקדשה. בידו לגרשה. והגירושין פוסלין אותה לכהונה. וקדושין עצמן אינן בידו אלא*** מחלקן ממי שירצה ליתן. הימניה רחמנא. בין לאסור בין להתיר. אסרה. על הכל. שאין אנו יודעין למי, וכי אמר לה התירה הלכך כי אמר קדשתיה נאמן לאוסרה וכי אמר גרשתיה נאמן להתירה לכל העולם, ומיהא אסורה לבחון, וקרא בעברה משתעי ולא בבורגת ומשום הכי אינו נאמן אפילו בנשואין כשהיא בוגרת. ולנשואין הימניה רחמנא. כלומר היתר או אסור מחמת נשואין, אבל לומר שבריה היא לא הימניה. **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשתו זקוקה ליכם. נאמן.

ואפילו מוחזק לן דאית ליה אח כדאיתא ביש גוחלין [ב"ב קלב, ב]. יש לי אחים. ואשתו זקוקה ליכם, ועד הנה היתה בחזקת שאינה זקוקה. **גמ'**. בשעת קדושין. לא אמר לה על מנת אלא אמר לה שיש לו בנים או שאין לו אחים כדי שתרצה לו לו שלא תדאג מן היבום. להיתר. כלומר ממה שאמר בשעת קדושין ואינו נאמן ממה שאמר בשעת מיתה. אף לאסור. אלאמא אע"ג דאמר בשעת קדושין אין לי אחים הואיל ובשעת מיתה אמר יש לי אחים נאמן וכ"ש אם לא דבר כלום עד תעה דנאמן כי אמר יש

וישא. נאמן לפסלה לכהונה כשהיא קטנה ובגי גדולה או שבריה אינו נאמן לפסלה לכהונה. וישא בידו. לקדשה לאחר ויתן לה גט והיא פסולה לכהונה, הלכך נאמן דמה לו לשקר איבעי פסיל לה. סיפא לאו בידו. לא לקדשה משגדלה ולא למסרה ביד עובדי כוכבים. נתי דבידו לקדשה. לקבל הקדושין ממי שבא לקדשה. בידו לגרשה. והגירושין פוסלין אותה לכהונה. וקדושין עצמן אינן בידו אלא*** מחלקן ממי שירצה ליתן. הימניה רחמנא. בין לאסור בין להתיר. אסרה. על הכל. שאין אנו יודעין למי, וכי אמר לה התירה הלכך כי אמר קדשתיה נאמן לאוסרה וכי אמר גרשתיה נאמן להתירה לכל העולם, ומיהא אסורה לבחון, וקרא בעברה משתעי ולא בבורגת ומשום הכי אינו נאמן אפילו בנשואין כשהיא בוגרת. ולנשואין הימניה רחמנא. כלומר היתר או אסור מחמת נשואין, אבל לומר שבריה היא לא הימניה. **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשתו זקוקה ליכם. נאמן.

ואפילו מוחזק לן דאית ליה אח כדאיתא ביש גוחלין [ב"ב קלב, ב]. יש לי אחים. ואשתו זקוקה ליכם, ועד הנה היתה בחזקת שאינה זקוקה. **גמ'**. בשעת קדושין. לא אמר לה על מנת אלא אמר לה שיש לו בנים או שאין לו אחים כדי שתרצה לו לו שלא תדאג מן היבום. להיתר. כלומר ממה שאמר בשעת קדושין ואינו נאמן ממה שאמר בשעת מיתה. אף לאסור. אלאמא אע"ג דאמר בשעת קדושין אין לי אחים הואיל ובשעת מיתה אמר יש לי אחים נאמן וכ"ש אם לא דבר כלום עד תעה דנאמן כי אמר יש

וישא. נאמן לפסלה לכהונה כשהיא קטנה ובגי גדולה או שבריה אינו נאמן לפסלה לכהונה. וישא בידו. לקדשה לאחר ויתן לה גט והיא פסולה לכהונה, הלכך נאמן דמה לו לשקר איבעי פסיל לה. סיפא לאו בידו. לא לקדשה משגדלה ולא למסרה ביד עובדי כוכבים. נתי דבידו לקדשה. לקבל הקדושין ממי שבא לקדשה. בידו לגרשה. והגירושין פוסלין אותה לכהונה. וקדושין עצמן אינן בידו אלא*** מחלקן ממי שירצה ליתן. הימניה רחמנא. בין לאסור בין להתיר. אסרה. על הכל. שאין אנו יודעין למי, וכי אמר לה התירה הלכך כי אמר קדשתיה נאמן לאוסרה וכי אמר גרשתיה נאמן להתירה לכל העולם, ומיהא אסורה לבחון, וקרא בעברה משתעי ולא בבורגת ומשום הכי אינו נאמן אפילו בנשואין כשהיא בוגרת. ולנשואין הימניה רחמנא. כלומר היתר או אסור מחמת נשואין, אבל לומר שבריה היא לא הימניה. **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשתו זקוקה ליכם. נאמן.

ואפילו מוחזק לן דאית ליה אח כדאיתא ביש גוחלין [ב"ב קלב, ב]. יש לי אחים. ואשתו זקוקה ליכם, ועד הנה היתה בחזקת שאינה זקוקה. **גמ'**. בשעת קדושין. לא אמר לה על מנת אלא אמר לה שיש לו בנים או שאין לו אחים כדי שתרצה לו לו שלא תדאג מן היבום. להיתר. כלומר ממה שאמר בשעת קדושין ואינו נאמן ממה שאמר בשעת מיתה. אף לאסור. אלאמא אע"ג דאמר בשעת קדושין אין לי אחים הואיל ובשעת מיתה אמר יש לי אחים נאמן וכ"ש אם לא דבר כלום עד תעה דנאמן כי אמר יש

וישא. נאמן לפסלה לכהונה כשהיא קטנה ובגי גדולה או שבריה אינו נאמן לפסלה לכהונה. וישא בידו. לקדשה לאחר ויתן לה גט והיא פסולה לכהונה, הלכך נאמן דמה לו לשקר איבעי פסיל לה. סיפא לאו בידו. לא לקדשה משגדלה ולא למסרה ביד עובדי כוכבים. נתי דבידו לקדשה. לקבל הקדושין ממי שבא לקדשה. בידו לגרשה. והגירושין פוסלין אותה לכהונה. וקדושין עצמן אינן בידו אלא*** מחלקן ממי שירצה ליתן. הימניה רחמנא. בין לאסור בין להתיר. אסרה. על הכל. שאין אנו יודעין למי, וכי אמר לה התירה הלכך כי אמר קדשתיה נאמן לאוסרה וכי אמר גרשתיה נאמן להתירה לכל העולם, ומיהא אסורה לבחון, וקרא בעברה משתעי ולא בבורגת ומשום הכי אינו נאמן אפילו בנשואין כשהיא בוגרת. ולנשואין הימניה רחמנא. כלומר היתר או אסור מחמת נשואין, אבל לומר שבריה היא לא הימניה. **מתני'**. יש לי בנים. ואין אשתו זקוקה ליכם. נאמן.

ואפילו מוחזק לן דאית ליה אח כדאיתא ביש גוחלין [ב"ב קלב, ב]. יש לי אחים. ואשתו זקוקה ליכם, ועד הנה ה